

Rapport

Datum: 14 juli 2005

Rapportnummer: 2005/199

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat:

een beleidsmedewerkster van het Openbaar Ministerie te Rotterdam zich voor, na en tijdens het 'herstelrechtgesprek' van 23 maart 2004 in onvoldoende mate de belangen van verzoekster heeft aangetrokken. Met name klaagt verzoekster erover dat de medewerkster:

haar vóór het gesprek niet heeft geïnformeerd over het feit dat de schade een onderwerp zou zijn tijdens het herstelrechtgesprek;

tijdens het gesprek het onderwerp schadevergoeding slechts terloops ter sprake heeft gebracht;

na het gesprek heeft gesteld dat verzoekster heeft afgezien van schadevergoeding;

na het gesprek de parketsecretaris niet op de hoogte heeft gebracht van het feit dat verzoekster haar verzoek om schadevergoeding wilde handhaven.

diezelfde beleidsmedewerkster verzoekster onheus heeft bejegend. Met name klaagt zij erover dat de medewerkster verzoekster heeft verweten het herstelrechtgesprek met haar intermediair te bespreken en dat de medewerkster eenzijdig een verandering in het verslag heeft laten aanbrengen;

de betreffende parketsecretaris van het Openbaar Ministerie te Rotterdam zich in onvoldoende mate de belangen van verzoekster heeft aangetrokken. Met name klaagt zij erover dat de parketsecretaris niet zo maar had mogen aannemen dat verzoekster afzag van het verzoek tot schadevergoeding zonder haar daarover bevraagd te hebben.

Beoordeling

Algemeen

Op 12 oktober 2003 is verzoeksters dochter S. (destijds 13 jaar oud) slachtoffer geworden van een geweldsdelict, gepleegd door een aantal oudere jongens die bij haar op school zaten.

S. heeft op 14 oktober 2003 aangifte gedaan bij de politie en de verdachten aangewezen. In het proces-verbaal van aangifte staat vermeld dat S. de wens te kennen heeft gegeven om als benadeelde partij de schade op de verdachten te verhalen en dat zij op de hoogte wil worden gehouden van het verloop van het onderzoek en/of het strafproces.

Bij brief van 28 januari 2004 heeft verzoekster een brief ontvangen van het Openbaar Ministerie waarin vermeld staat dat het Openbaar Ministerie de eventuele schade die is geleden, op de verdachten kan proberen te verhalen. In dit geval zou verzoekster voor 5 februari 2004 schadenota's aan het Openbaar Ministerie moeten toesturen, hetgeen verzoekster op 1 februari 2004 heeft gedaan.

In haar brief van 24 februari 2004 heeft beleidsmedewerkster X, werkzaam bij het Openbaar Ministerie te Rotterdam, verzoekster verzocht aan te geven of zij en haar dochter S. bereid waren een gesprek aan te gaan met de verdachten van het geweldsdelict. In deze brief staat vermeld dat in dit vertrouwelijke gesprek zal worden gesproken over de oorzaken van het door de verdachten gepleegde strafbare feit en over de emotionele gevolgen hiervan voor verzoeksters dochter. Daarnaast staat in de brief vermeld dat zal worden gesproken over het feit hoe verzoekster en haar dochter er nu over denken en dat er zal worden gezocht naar een oplossing, die voor allen aanvaardbaar is.

Nadat verzoekster telefonisch contact met X had gehad over het herstelrechtgesprek, hebben verzoekster en haar dochter met het gesprek ingestemd.

Op 23 maart 2004 heeft het herstelrechtgesprek plaatsgevonden tussen verzoekster en haar dochter, de verdachten en hun ouders en de medewerksters X en Y van het Openbaar Ministerie. Direct voorafgaand aan dit gesprek vond er een intakegesprek plaats, waarbij alle betrokkenen aanwezig waren.

Bij begeleidende brief van 29 maart 2004 heeft X verzoekster het verslag toegestuurd van het herstelrechtgesprek. In deze begeleidende brief staat vermeld dat veranderingen in het verslag slechts kunnen worden aangebracht indien alle partijen daarvan op de hoogte zijn gesteld en er mee instemmen.

In het verslag van het herstelrechtgesprek staat ten aanzien van het onderwerp schadevergoeding vermeld: "Gevraagd naar een eventuele schadevergoeding, geven S. en haar moeder aan, dat zij het immateriële aspect veel belangrijker vinden."

Verzoekster heeft op of omstreeks 30 maart 2004 met X gebeld en gevraagd wat de stand van zaken was met betrekking tot de afwikkeling van de schade. X heeft verzoekster meegedeeld dat van schadevergoeding geen sprake meer was, omdat verzoekster hiervan tijdens het gesprek had afgezien. Verzoekster ontkende dat zij hiervan zou hebben afgezien.

Bij faxbericht van 2 april 2004 heeft verzoeksters intermediair het standpunt van X, dat verzoekster van schadevergoeding zou hebben afgezien, weersproken. Volgens verzoeksters intermediair vinden de ouders van S. het geestelijk en lichamelijk welzijn van hun dochter veel belangrijker dan de financiële schade die is geleden, maar betekent dat niet dat de ouders afzien van hun recht op schadevergoeding. Verzoekster zou dat nooit

met zoveel woorden hebben gezegd. Verzoeksters intermediair heeft gesteld dat uit het gespreksverslag niet kan worden afgeleid dat de ouders hun recht op schadevergoeding hebben prijsgegeven. Hij heeft het Openbaar Ministerie uitdrukkelijk verzocht de aangeboden verhaalspoging voort te zetten.

Op 5 april 2004 heeft X verzoeksters intermediair een e-mail gestuurd, waarin zij heeft vermeld dat verzoekster tijdens het herstelrechtgesprek duidelijk heeft aangegeven dat zij en haar dochter geen prijs stelden op schadevergoeding, daar het immateriële aspect veel belangrijker was.

Bij brief van 7 april 2004 deelde een medewerkster van het Openbaar Ministerie verzoekster mee dat in het eerder toegezonden verslag een wijziging moet worden aangebracht. De zin: "Haar zoon (één van de verdachten; N.o.) had excuus aangeboden en er waren al handen geschud" kwam hiermee te vervallen.

Op 14 respectievelijk 15 april 2004 heeft parketsecretaris Z de zaak tegen de drie verdachten voorwaardelijk geseponneerd, zonder daarbij de voorwaarde te stellen dat er een schadevergoeding aan S. moet worden betaald.

Bij brief van 1 juli 2004 heeft verzoeksters intermediair een klacht ingediend bij het Openbaar Ministerie te Rotterdam. Verzoekster klaagde erover dat X zich voor, tijdens en na het herstelrechtgesprek in onvoldoende mate haar belangen heeft aangetrokken, in die zin dat onvoldoende rekening is gehouden met de wens tot schadevergoeding.

Verder klaagde zij erover dat ook Z zich in onvoldoende mate haar belangen heeft aangetrokken, door de zaak tegen de drie verdachten voorwaardelijk te seponeren zonder daarbij de voorwaarde tot het betalen van schadevergoeding te stellen.

Tenslotte klaagde verzoekster erover dat X haar op onheuse wijze heeft bejegend, door verzoekster te verwijten het herstelrechtgesprek met een derde (haar intermediair) te hebben besproken, terwijl het gesprek een vertrouwelijk karakter had én door eenzijdig een verandering in het gespreksverslag aan te brengen.

De hoofdofficier van justitie te Rotterdam deelde verzoeksters intermediair bij brief van 1 september 2004 mee verzoeksters klachten ongegrond te achten.

I. Ten aanzien van het rekening houden met verzoeksters belangen

Bevindingen

1.1 Verzoekster klaagt erover dat X haar voor het herstelrechtgesprek niet heeft geïnformeerd over het feit dat de schadevergoeding een onderwerp zou zijn tijdens dit gesprek.

1.2 Nadat de Nationale ombudsman de minister van Justitie een aantal malen had gerappelleerd, heeft de minister van Justitie bij brief van 4 maart 2005 laten weten dat het herstelrechtgesprek tot doel had de drie verdachten hun verantwoordelijkheid voor het jegens S. gepleegde delict in te laten zien en te laten aanvaarden, evenals het op een positieve manier beïnvloeden van het verwerkingsproces van S.

De minister heeft gesteld dat gedurende de mondelinge intake van het gesprek de regels en het doel uiteen zijn gezet en dat is aangegeven dat indien partijen dat wensen, de eventueel geleden schade een onderwerp van gesprek zou kunnen zijn. De minister was van mening dat X verzoekster op zorgvuldige wijze en zo volledig mogelijk had geïnformeerd en acht de klacht op dit punt ongegrond.

1.3 X heeft in haar brief van 13 december 2004 aan de Nationale ombudsman gesteld dat tijdens de mondelinge intake van het herstelrechtgesprek de regels en het doel van het gesprek zijn uitgelegd aan de partijen. Daarin is ook besproken dat een eventuele schadevergoeding gespreksonderwerp kon zijn, aldus X.

1.4 Verzoeksters intermediair heeft bij brief van 12 april 2005 aangegeven dat verzoekster heeft gesteld dat het Openbaar Ministerie niet betwist dat X, toen zij verzoekster telefonisch uitnodigde voor het herstelrechtgesprek, niet met verzoekster over de schadevergoeding heeft gesproken, en dit onderwerp pas tijdens het gesprek op 23 maart 2004 aan de orde is gekomen.

Beoordeling

1.5 Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

1.6 Vast is komen te staan dat verzoeksters dochter bij het doen van aangifte op 14 oktober 2003 heeft aangegeven dat zij als benadeelde partij haar schade op de verdachten wenst te verhalen, hetgeen in de aangifte staat vermeld. Voorts heeft verzoekster op 1 februari 2004 de schadenota's aan het Openbaar Ministerie gestuurd.

Verder is vast komen te staan dat X verzoekster bij brief van 24 februari 2004 heeft uitgenodigd voor een herstelrechtgesprek, waarin staat vermeld welke onderwerpen tijdens een eventueel gesprek aan de orde zullen komen. Het onderwerp schadevergoeding is echter niet in deze brief genoemd.

Gelet op de schriftelijke verklaring van X en hetgeen verzoekster heeft gesteld, gaat de Nationale ombudsman er vanuit dat tijdens het zogenaamde intakegesprek, waarbij alle betrokkenen aanwezig waren en dat direct voorafging aan het inhoudelijke herstelrechtgesprek, is besproken wat het doel zou zijn van het herstelrechtgesprek. Op

dat moment is voor het eerst aan de orde gesteld dat verzoeksters schadeclaim onderwerp van gesprek kon zijn tijdens het herstelrechtgesprek.

1.7 De Nationale ombudsman overweegt dat de brief van 24 februari 2004 aan verzoekster niet volledig is geweest, aangezien daarin niet vermeld stond dat ook de schadevergoeding gespreksonderwerp kon zijn. Dit geldt temeer nu X op de hoogte was, dan wel diende te zijn, van het feit dat verzoeksters dochter had aangegeven dat zij haar schade wenste te verhalen en verzoekster het Openbaar Ministerie de schadenota's had toegestuurd.

Nu verzoekster pas kort voor het herstelrechtgesprek op de hoogte is gesteld van het feit dat haar eventuele schadeclaim gespreksonderwerp kon zijn, en zij geen gelegenheid meer had om dit met haar dochter of partner te bespreken, dan wel hierover na te denken, acht de Nationale ombudsman de informatieverstrekking voorafgaand aan het herstelrechtgesprek niet toereikend. Hiermee is gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

Bevindingen

2.1 Verzoekster klaagt erover dat X tijdens het herstelrechtgesprek het onderwerp schadevergoeding slechts terloops ter sprake heeft gebracht.

2.2 De minister heeft gesteld dat het juist is dat één van de gespreksleidsters het onderwerp schadevergoeding naar voren heeft gebracht en dat door de ouders van de verdachten is opgemerkt dat zij in beginsel bereid waren de geleden schade te vergoeden. In reactie hierop heeft verzoekster opgemerkt dat de door haar geleden schade niet langer van belang was nu de verdachten tijdens het gesprek hun excuses hadden aangeboden, aldus de minister. Het immateriële aspect was volgens verzoekster veel belangrijker. Ook S. heeft desgevraagd expliciet aangegeven dat zij zich in het standpunt van haar moeder kon vinden. De minister is van oordeel dat X conform de tijdens het intakegesprek gemaakte afspraken het onderwerp schadevergoeding naar voren heeft gebracht, waarna partijen zich met betrekking tot het onderwerp hebben kunnen uitspreken. De minister acht de klacht op dit punt ongegrond.

Op de vraag waarom niet in het gespreksverslag staat vermeld dat verzoekster en haar dochter zouden hebben afgezien van de claim tot schadevergoeding, heeft de minister gesteld dat het gespreksverslag slechts een weergave op hoofdlijnen geeft van hetgeen tijdens het gesprek ten aanzien van specifieke (knel)punten door partijen is opgemerkt. Omdat het vergoeden van de schade door partijen niet als knelpunt is ervaren, is hiervan geen uitvoerig verslag opgemaakt.

2.3 X heeft aangegeven dat tijdens het inhoudelijke herstelrechtgesprek de schade expliciet aan de orde is gesteld en dat door verzoekster vrijwillig naar voren is gebracht dat de schade niet langer belangrijk was nu de jongeren en hun aanwezige ouders excuses hadden aangeboden. Dit immateriële aspect was volgens verzoekster veel belangrijker.

2.4 Verzoekster heeft gesteld dat in het gespreksverslag vijf gesprekspunten zijn genoemd, en dat daarin het onderwerp schadevergoeding niet voorkomt.

Pas in de loop van het gesprek, en dan nog slechts zeer summier, is het onderwerp schadevergoeding aan de orde gekomen, waarbij verzoekster zich geconfronteerd zag met een overmacht aan personen, aldus verzoeksters intermediair. Van zorgvuldige en zo volledig mogelijke informatie is volgens hem dan ook geen sprake geweest.

Beoordeling

2.5 Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

Dit beginsel impliceert dat ambtenaren van het Openbaar Ministerie, voor wie slachtofferzorg een belangrijke taak is, er oog voor dient te hebben dat het slachtoffer zijn financiële belangen ten volle kan inbrengen in een herstelrechtgesprek.

2.6 Vast is komen te staan dat er tijdens het herstelrechtgesprek is gesproken over verzoeksters schadeclaim. Hoeveel tijd en aandacht er aan dit onderwerp is besteed is niet duidelijk. In het gespreksverslag staat slechts vermeld dat toen verzoekster en haar dochter zijn gevraagd naar een eventuele schadevergoeding, zij hebben aangegeven dat zij het immateriële aspect veel belangrijker vinden.

2.7 Gelet op de summiere verslaglegging op dit punt, en het feit dat het onderwerp schadevergoeding niet is genoemd in de brief van het Openbaar Ministerie van 24 februari 2004, gaat de Nationale ombudsman er van uit dat er niet uitvoerig over dit onderwerp is gesproken. Nu duidelijk was, dan wel diende te zijn, dat verzoekster de schade wilde verhalen (verzoeksters dochter had immers bij het doen van aangifte aangegeven de geleden schade te willen verhalen en verzoekster had schadenota's overgelegd), oordeelt de Nationale ombudsman dat er onvoldoende tijd en aandacht aan dit onderwerp is besteed en dat het Openbaar Ministerie onvoldoende oog heeft gehad voor de financiële belangen van verzoekster.

Hiermee is gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

Bevindingen

3.1 Verzoekster klaagt erover dat X na het gesprek heeft gesteld dat verzoekster heeft afgezien van schadevergoeding.

3.2 De minister heeft laten weten dat verzoekster op of omstreeks 30 maart 2004 contact heeft opgenomen met X en dat verzoekster heeft laten weten terug te komen op haar beslissing en dat zij alsnog schadevergoeding wenste. X had in dit verband aangegeven dat de zaak inmiddels ter beoordeling was doorgezonden naar de officier van justitie en dat haar rol als bemiddelaar reeds was beëindigd. Voorts heeft X opgemerkt dat de verdachten en hun ouders erop mochten vertrouwen dat zij haar schadeclaim had ingetrokken, aldus de minister. Bovendien was verzoekster niet in haar belangen geschaad, aangezien zij haar schadeclaim aan de civiele rechter kon voorleggen.

Volgens de minister heeft X aan verzoekster slechts aangegeven dat zij tijdens het gesprek de indruk had gewekt dat zij haar verzoek om schadevergoeding niet langer wenste te handhaven.

De minister acht de klacht dat X na het gesprek heeft gesteld dat verzoekster had afgezien van de schadeclaim ongegrond.

3.3 Verzoeksters intermediair heeft gesteld dat verzoekster bij haar standpunt blijft dat zij niet van schadevergoeding heeft afgezien, en dus ook niet op deze beslissing is teruggekomen. Voorts heeft de intermediair opgemerkt dat hiervan nergens uit het verslag blijkt.

Bovendien heeft het Openbaar Ministerie geen telefoonnotitie overgelegd waaruit zulks zou blijken, aldus de intermediair.

Verder heeft de intermediair opgemerkt dat het Openbaar Ministerie zelf ook niet meer zo zeker van de zaak blijkt te zijn door te stellen: "Naar het oordeel van het College heeft de medewerkster aan verzoekster slechts aangegeven dat zij tijdens het gesprek de indruk had gewekt dat zij haar verzoek om schadevergoeding niet langer wenste te handhaven". Dit is volgens de intermediair iets anders dan dat iemand expliciet verklaart geen schadevergoeding te hoeven.

Beoordeling

3.4 Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken.

Dit vereiste impliceert dat de door een bestuursorgaan achteraf verstrekte mededeling over een gesprek in overeenstemming moet zijn met de van dat gesprek opgemaakte verslaglegging.

3.5 Niet is vast komen te staan wat er precies tijdens het herstelrechtgesprek over verzoeksters schadeclaim is gezegd. De minister heeft gesteld dat verzoekster van schadevergoeding heeft afgezien, terwijl verzoekster dit heeft weersproken.

In het algemeen onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel over een klacht als de stellingen lijnrecht tegenover elkaar staan. Die situatie doet zich niet voor als er sprake is van omstandigheden op grond waarvan aan de ene stelling meer waarde kan worden gehecht dan aan de andere stelling.

3.6 De Nationale ombudsman overweegt allereerst dat uit het gespreksverslag niet blijkt dat verzoekster van haar schadeclaim heeft afgezien. Het feit dat verzoekster en haar dochter hebben gezegd dat zij het immateriële aspect veel belangrijker vinden, betekent nog niet dat zij van schadevergoeding afzien. Bovendien kan dit ook nog betekenen dat zij de immateriële schadevergoeding belangrijker vinden dan de materiële schadevergoeding.

Voorts overweegt de Nationale ombudsman dat de minister heeft gesteld dat X aan verzoekster had aangegeven dat zij tijdens het gesprek de indruk had gewekt dat zij haar verzoek om schadevergoeding niet langer wenste te handhaven. Dit impliceert dat verzoekster niet expliciet heeft gezegd dat zij van schadevergoeding afzag.

De Nationale ombudsman is het weliswaar eens met de stelling van de minister dat het gespreksverslag slechts een weergave op hoofdlijnen geeft, maar oordeelt dat het onderwerp schadevergoeding wel als één van deze hoofdlijnen had moeten worden aangemerkt. Indien verzoekster tijdens het gesprek heeft gezegd dat zij van schadevergoeding afzag, had dit, mede gelet op de consequenties van een dergelijke mededeling, in het gespreksverslag dienen te staan. Bovendien had het dan in de rede gelegen dat de medewerkers van het Openbaar Ministerie verzoeksters opmerking hieromtrent hadden herhaald en verzoekster hadden gewezen op de consequenties hiervan.

Nu uit het gespreksverslag niet blijkt dat verzoekster van schadevergoeding heeft afgezien en de minister hierover niet eenduidig is geweest, overweegt de Nationale ombudsman dat meer waarde moet worden gehecht aan de stelling van verzoekster dan aan de stelling van de minister. De Nationale ombudsman acht het niet aannemelijk dat verzoekster te kennen heeft gegeven van haar schadeclaim af te zien. Het is dan ook niet juist dat X na het herstelrechtgesprek heeft gesteld dat verzoekster van schadevergoeding heeft afgezien. Hiermee heeft het Openbaar Ministerie gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

Bevindingen

4.1 Verzoekster klaagt erover dat X de parketsecretaris na het gesprek niet op de hoogte heeft gebracht van het feit dat verzoekster haar verzoek om schadevergoeding wilde handhaven.

4.2 De minister heeft gesteld dat X behandelend parketsecretaris Z direct na het gesprek met verzoekster op of omstreeks 30 maart 2004 op de hoogte heeft gebracht van het feit dat verzoekster haar verzoek om schadevergoeding wenste te handhaven.

De minister acht de klacht ongegrond.

4.3 X heeft gesteld dat zij tijdens het telefoongesprek met verzoekster op 30 maart 2004 heeft toegezegd dat ze de inhoud van dit telefoongesprek aan de parketsecretaris zou doorgeven, hetgeen ze onmiddellijk na het telefoongesprek met verzoekster heeft gedaan.

4.4 De betrokken parketsecretaris heeft in zijn schriftelijke verklaring van 13 december 2004 aangegeven dat hij zich op de hoogte heeft gesteld van het strafdossier, direct na het bericht dat verzoekster wel aanspraak wenste te maken op een schadevergoeding.

Beoordeling

4.5 Gelet op hetgeen de betrokken ambtenaren X en Z hebben verklaard, is voldoende vast komen te staan dat X na het telefoongesprek met verzoekster op of omstreeks 30 maart 2004 contact heeft gezocht met Z, en hem op de hoogte heeft gesteld van het feit dat verzoekster haar verzoek om schadevergoeding wenste te handhaven.

De klacht mist dan ook feitelijke grondslag.

II. Ten aanzien van de bejegening

Bevindingen

1.1 Verzoekster klaagt erover dat X haar heeft verweten het herstelrechtsgesprek met haar intermediair te bespreken.

1.2 De minister van Justitie heeft de Nationale ombudsman laten weten dat uit het klaagschrift aan het Openbaar Ministerie van 1 juli 2004 kan worden opgemaakt dat verzoekster de heer R., die het klaagschrift heeft ingediend, heeft gemachtigd haar belangen in het kader van onderhavige klachten te behartigen. Hoewel de heer R. niet verzoeksters raadsman is, staat er naar de mening van de minister niets aan in de weg dat hij verzoekster bijstaat in de klachtenprocedure en dat verzoekster in het kader daarvan de inhoud van het herstelrechtsgesprek heeft besproken. De minister acht de klacht gegrond.

1.3 X heeft in haar brief aan de Nationale ombudsman gesteld dat tijdens het intakegesprek de spelregels van het herstelrechtgesprek zijn uitgelegd, en dat één van de regels was dat het gesprek vertrouwelijk is en dat het niet zonder medeweten van andere partijen naar buiten kan worden gebracht. Eenzelfde zorgvuldigheid is volgens X toegepast ten aanzien van een bepaald gevoelig onderwerp met betrekking tot verzoeksters dochter, dat niet tijdens het gesprek aan de orde zou komen.

X heeft met verbazing geconstateerd dat het stuk, met daarin onder meer dit gevoelige onderwerp, in het kader van de klachtenprocedure wel door verzoekster naar buiten is gebracht en de vertrouwelijkheid derhalve kennelijk niet opportuur meer was.

Beoordeling

1.4 Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen.

Dit vereiste brengt mee dat een bestuursorgaan ongepaste opmerkingen achterwege dient te laten.

1.5 De Nationale ombudsman overweegt dat nu verzoekster de heer R., die het klaagschrift heeft ingediend, had gemachtigd haar belangen gedurende de klachtenprocedure te behartigen, het niet meer dan logisch is dat verzoekster R. op de hoogte heeft gesteld van onder meer de inhoud van het herstelrechtgesprek. Het gestelde vertrouwelijke karakter van het herstelrechtgesprek doet daar niet aan af. De Nationale ombudsman is het met de minister eens en acht het dan ook niet juist dat X verzoekster heeft verweten de inhoud van dit gesprek met R. te hebben besproken. Hiermee is gehandeld in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Ten overvloede merkt de Nationale ombudsman nog op dat hij de opmerking van X in haar brief van 13 december 2004 aan de Nationale ombudsman eveneens ongepast vindt. In deze brief heeft X gesteld dat het haar heeft verbaasd dat verzoekster een vertrouwelijk stuk naar buiten heeft gebracht in het kader van de klachtenprocedure. Er bestaat echter een groot verschil tussen het aan de orde stellen van het betreffende onderwerp tijdens het herstelrechtgesprek, waaraan oudere jongens deelnamen die op dezelfde school zaten als verzoeksters dochter, en het naar buiten brengen van het vertrouwelijke stuk in het kader van een klachtenprocedure bij de Nationale ombudsman, waar het dossier wordt gelezen door medewerkers die vanuit hun functie vertrouwelijk met informatie omgaan.

Bevindingen

2.1 Verzoekster klaagt erover dat X eenzijdig een verandering in het verslag heeft laten aanbrengen.

2.2 De minister van Justitie heeft gesteld dat X conform de door haar gemaakte afspraak de tekstuele wijziging aan alle partijen ter goedkeuring diende voor te leggen. Dat het om een eenvoudige tekstuele correctie van een kennelijke omissie zou gaan, maakt dit niet anders, aldus de minister. De minister acht de klacht gegrond.

Beoordeling

2.3 Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.

Dit vereiste brengt mee dat indien het bestuursorgaan bepaalde regels heeft gesteld, het deze ook zelf dient na te komen.

2.4 Vast is komen te staan dat X verzoekster bij begeleidend schrijven van 29 maart 2004 het gespreksverslag van het herstelrechtgesprek heeft toegestuurd. In de begeleidende brief staat vermeld dat veranderingen in het verslag slechts kunnen worden aangebracht indien alle partijen daarvan op de hoogte zijn gesteld en ermee instemmen.

Tevens staat vast dat verzoekster bij brief van 7 april 2004 heeft laten weten dat er een wijziging in het verslag is aangebracht. Dit betekent dat in ieder geval verzoekster niet met deze wijziging heeft ingestemd, hetgeen niet in overeenstemming is met de regels die hieromtrent waren gesteld.

Hiermee heeft het Openbaar Ministerie in strijd met het vereiste van rechtszekerheid gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van het sepotbesluit en verzoeksters belang

Bevindingen

1.1 Verzoekster klaagt erover dat parketsecretaris Z van het Openbaar Ministerie te Rotterdam zich in onvoldoende mate de belangen van verzoekster heeft aangetrokken. Met name klaagt verzoekster erover dat de parketsecretaris niet zo maar had mogen aannemen dat verzoekster afzag van het verzoek tot schadevergoeding en zonder haar daarover bevroegd te hebben een sepotbesluit heeft genomen.

1.2 De minister van Justitie heeft gesteld dat wanneer een slachtoffer te kennen heeft gegeven schadevergoeding te wensen, het Openbaar Ministerie daarmee rekening houdt bij de vervolgings- en afdoeningsbeslissing. De minister heeft opgemerkt dat de parketsecretaris zowel het gespreksverslag als het faxbericht van 2 april 2004 van verzoeksters intermediair bij zijn beslissing de zaak voorwaardelijk te seponeren, heeft meegenomen.

Tijdens de Openbaar Ministerie-zitting heeft de parketsecretaris verzoeksters wens om de schade vergoed te krijgen aan de ouders meegedeeld, en hij heeft hen gewezen op hun verantwoordelijkheid voor de gedragingen van hun kinderen, waarna hij hun de schadeclaim heeft overhandigd, aldus de minister.

De minister is van mening dat de parketsecretaris verzoeksters wens tot schadevergoeding op zorgvuldige wijze heeft meegewogen bij de beoordeling van de zaak, en acht de klacht ongegrond.

1.3 Parketsecretaris Z heeft in zijn brief van 13 december 2004 aan de Nationale ombudsman gesteld dat hij zich direct na het bericht dat verzoekster wel aanspraak wenste te maken op schadevergoeding op de hoogte heeft gesteld van het strafdossier en dat hij de uitkomsten van het herstelrechtgesprek hieraan heeft getoetst.

Z. heeft gesteld dat hij heeft geoordeeld dat er sprake was van opgewekt vertrouwen van de zijde van verzoekster tijdens het herstelrechtgesprek. Dit heeft hem ertoe gebracht om het betalen van de schadeclaim niet als voorwaarde op te leggen. Wel heeft hij de ouders gewezen op hun verantwoordelijkheid voor het gedrag van hun kinderen en heeft hij hun de schadeclaim overhandigd, aldus Z.

1.4 Verzoeksters intermediair heeft in zijn brief van 12 april 2005 gesteld dat verzoekster twijfels heeft over de (voor)kennis van de parketsecretaris van de fax van 2 april 2004, maar dat ze niettemin wil aannemen dat het juist is wat het Openbaar Ministerie schrijft.

Beoordeling

1.5 Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen informatie moeten verwerven die is toegespitst op de context van die handelingen.

Dit brengt mee dat het Openbaar Ministerie bij het nemen van een sepotbeslissing op de hoogte dient te zijn van het volledige strafdossier.

1.6 Zowel X als Z hebben schriftelijk verklaard dat X na het telefoongesprek met verzoekster op of rond 30 maart 2004, contact heeft opgenomen met Z om hem op de hoogte te brengen van het feit dat verzoekster een schadevergoeding wenste. Voorts heeft

Z schriftelijk verklaard dat hij zich op de hoogte heeft gesteld van het strafdossier, en heeft de minister gesteld dat Z het faxbericht van verzoeksters intermediair van 2 april 2004 heeft meegewogen bij zijn sepotbeslissing.

Bovendien heeft Z schriftelijk verklaard dat hij verzoeksters wens om een schadevergoeding heeft overgebracht aan de ouders van de verdachten, en dat hij hen heeft gewezen op hun verantwoordelijkheid voor de gedragingen van hun kinderen.

Gelet hierop gaat de Nationale ombudsman er van uit dat Z wel degelijk op de hoogte was van het feit dat verzoekster te kennen had gegeven dat zij een schadevergoeding wenste. Z behoefde verzoekster hierover dan ook niet nader te bevragen, alvorens hij een sepotbeslissing nam. Hiermee is niet gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Openbaar Ministerie te Rotterdam is

gegrond ten aanzien van:

de informatieverstrekking voor aanvang van het herstelrechtgesprek, wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking;

de tijd en aandacht die tijdens het herstelrechtgesprek aan het onderwerp schadevergoeding zijn besteed, wegens strijd met het beginsel van fair play;

de stelling dat verzoekster heeft afgezien van schadevergoeding, wegens strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid;

het verwijt dat verzoekster de inhoud van het herstelrechtgesprek met haar intermediair heeft besproken, wegens strijd met het vereiste van correcte bejegening;

het eenzijdig aanbrengen van een wijziging in het gespreksverslag, wegens strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

niet gegrond ten aanzien van:

het overdragen van informatie aan de parketsecretaris;

het nemen van een sepotbesluit zonder verzoekster nader bevrraagd te hebben.

Onderzoek

Op 21 september 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw E. te Rotterdam, met een klacht over een gedraging van het Openbaar Ministerie te Rotterdam. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken ambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen. De minister van Justitie gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 21 september 2004, met bijlagen over de interne klachtprocedure bij het Openbaar Ministerie te Rotterdam.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 16 november 2004.

Standpunt van de minister van Justitie van 4 maart 2005.

Schriftelijke verklaring van de betrokken ambtenaren X en Z van 13 december 2004.

Reactie van verzoeksters intermediair van 12 april 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond